

JOKILATVAN OPISTO

arjen virrasta innon lähteelle

LUKUVUOSI 2026-2027

KURSSIEN SUUNNITTELUOPAS

Ideoi, suunnittele ja ehdota!

4.2.2026

YLEISTÄ LV. 2026-2027 SUUNNITTELUSTA

Arvolähtökohdat suunnittelulle

Jokilatvan opiston toiminnan ja opetuksen arvoja ovat **hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistäminen, oppimisen ilo ja vapaus, joustavuus, vastuullisuus ja kulttuuriperinteiden vaaliminen**. Arvot ohjaavat kaikkea toimintaa ja sen suunnittelua. Kaikki Jokilatvan opistoon työsuhteessa olevat työntekijät ovat sitoutuneet noudattamaan ja edistämään näiden arvojen toteutumista.

Hyvinvointi. Edistämme ja ylläpidämme ihmisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä. Edistämme kuntalaisten mahdollisuuksia yhteisölliseen oppimiseen ja sosiaalisten verkostojen rakentamiseen. Olemme kaikessa toiminnassamme inhimillisiä ja ihmisläheisiä. Palvelumme on helposti saatavilla ja saavutettavia sekä panostamme lähipalveluihin ja uusiin palveluntuottamismalleihin esim. digitaaliset palvelut.

Tasa-arvo. Jokilatvan opisto tarjoaa oppimis- ja harrastusmahdollisuuksia tasapuolisesti eri kohderyhmille. Asiakkaiden ja henkilökunnan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat läsnä opiston kaikessa toiminnassa.

Oppimisen ilo ja vapaus. Kaiken oppimisen ja opettamisen lähtökohtana pidämme oppimisen iloa ja oppimisen vapautta, mikä muodostaa hedelmällisen maaperän motivaatiolle ja edelleen oppimiselle ja kehittymiselle. Kunnioitamme ihmisten yksilöllisiä oppimisen lähtökohtia = oppimisen vapautta.

Joustavuus. Reagoimme nopeasti asiakkaidemme tarpeisiin. Opetussuunnitelmamme on jatkuva prosessi. Opistolla on käytössään ammattitaitoinen henkilöstö.

Vastuullisuus. Opiston kaikessa toiminnassa huomioidaan sosiaalinen, taloudellinen, ekologinen ja kulttuurinen kestävyys ja kestävä elämäntapa.

Kulttuuriperinteiden vaaliminen. Tuetaan ja vahvistetaan opettajien ja kurssilaisten perinteistä osaamista, katoamassa olevia tietoja ja taitoja. Pidetään yllä ja elvytetään vanhaa osaamista, esimerkiksi käsityöperinne. Luodaan myös uutta vanhan perinteen pohjalta. Vaalitaan maanläheistä ja maaseudun elämäntapaa ja identiteettiä.

Taloudelliset ja määrälliset lähtökohdat suunnittelulle

Lukuvuoden 2026-2027 tuntikehyksen ja suunnittelun lähtökohdat ovat opiston vuoden **2026 talousarviossa** ja opistolle myönnettyssä valtionosuudessa. Taloudelliset reunaehdot siis sanelevat määrälliset perusteet. Opiston vuoden 2026 talousarvion loppusumma on runsaat 1,3 m€. OKM:n vahvistama valtionosuus Jokilatvan opistolle on vuonna 2026 noin 772 000 e, joka on runsaat 14 000 e enemmän kuin vuonna 2025.

Vuoden 2026 talousarviossa opiston laskennallinen tuntimäärä on 13 600. Tähän lisätään n. 6 %:n suunnitteluvara, jolloin **lv. 26-27 suunnitteluresurssi on noin 14 400 h**, ks. liite 2.

Sisällölliset lähtökohdat suunnittelulle

Taloudellisia reunaehtoja tärkeämpää on kuitenkin pohtia toiminnan ja opetuksen suunnittelun sisällöllisiä lähtökohtia. Lukuvuonna 2026-2027 jatkamme **opetussuunnitelman** jalkauttamista käytäntöön ja tarjoamme **osaamisperusteisesti** toteutettavia koulutuksia. Tämän vuoksi kaikki lv. 26-27 tarjottavat koulutukset suunnitellaan osaamisperusteisuuden vaatimusten mukaisesti. Tästä jäljempänä tarkemmin.

Asiakkaiden koulutustoiveita ja -tarpeita kartoitetaan edellisten vuosien tapaan asiakaskyselyllä helmi-maaliskuussa. Koulutustoiveita kannattaa kuunnella ja tiedustella myös kursseilla opiskelijoilta kevään

aikana. Asiakastoiveisiin vastaaminen on yksi tärkeimmistä lähtökohdista ensi lukuvuoden suunnittelua ajatellen.

Teitä opettajia rohkaisemme hakemaan myös kokonaan uutta sisältöä opetusohjelmaamme. Voit lähteä ideoimaan kurssia esimerkiksi esitetyn kurssitoiveen perusteella, jonkin ajankohtaisen aiheen perusteella tai omien vahvuuksiesi perusteella.

Hyvin menestyneet kurssit pyritään pitämään ohjelmassa. Toki niitäkin pitää kehittää ja uudistaa niin, että opiskelijoiden mielenkiinto säilyy jatkossakin. Peruuntuneet tai heikosti menestyneet kurssit korvaamme uudella sisällöllä. Lisäksi on hyvä seurata valtakunnallisia ja alueellisia trendejä, jotka tulevat myös meidän alueellamme ajankohtaisiksi. Onnistuneeseen suunnittelutyöhön tarvitaan meitä kaikkia!

Osaamisperusteinen lähtökohta suunnittelulle

Kaikki lukuvuonna 26-27 tarjottavat kurssit suunnitellaan osaamisperusteisesti. Kurssin suunnittelu on jaettu kahteen tasoon. Kurssisuunnittelulomakkeessa on A -osa ja B -osa, jotka täytetään seuraavasti:

- A -osa – kaikki kurssit
- B- osa – osaamisperusteisesti toteutettavat kurssit

Kaikille kursseille on kirjoitettava **kurssikuvaus** ja osaamisperusteiset **osaamistavoitteet** (kurssisuunnittelulomakkeen A-osa).

Osaamisperusteisesti TOTEUTETTAVIEN kurssien osalta määritellään lisäksi osaamistavoitteita vastaavat **arviointikriteerit** ja **arviointitapa** (kurssisuunnittelulomakkeen B-osa). Osaamisperusteisella kuvaustavalla pyritään kehittämään kurssiemme sisältö- ja tavoitekirjauksia.

Osaamisperusteisuuteen liittyy olennaisesti tavoite, että opiskelija voi halutessaan kirjauttaa suorittamansa kansalaisopisto-opinnot **Koski-tietokantaan** ja sitä kautta myös **Oma Opintopolku -palveluun**, mikä voi hyödyttää häntä muissa menossa olevissa tai tulevista opinnoissa.

Päästä luovuutesi liikkeelle. Ideoi, suunnittele ja ehdota opistolle kurssia toteutettavaksi tulevana lukuvuonna! Jätä ehdotuksesi viimeistään ma 23.3.2026.

TYÖ- JA LOMA-AJAT LV. 2026-2027

Syyslukukausi 2026	24.8. - 13.12.2026	15 työviikkoa
Kevätlukukausi 2027	11.1. - 13.6.2027	21/22 työviikkoa
Lukuvuosi yhteensä		36-37 työviikkoa

Lomat

Syyslukukausi 2026		Kevätlukukausi 2027
- syysloma	19. - 25.10.2026	talviloma 8. - 14.3.2027
- pyhäinpäivä	31.10.2026	pääsiäinen 26. -29.3.2027
- itsenäisyyspäivä	6.12.2026	vappu 1.5.2027
- joululoma	14.12.2026 - 6.1.2027	helatorstai 6.5.2027

Työnäyttelyt (ajankohdat tarkentuvat myöhemmin)

- Haapajärvi	04/2027	monitoimitalo
- Nivala	30.3-18.4.2027	Tillarigalleria
- Pyhäjärvi	04/2027	Paavola
- Reisjärvi	24.-25.4.2027	Kisatien koulu

Tarkemmin työ- ja loma-ajat lv. 26-27 on liitteessä 1, opetusviikot sinisellä ja lomapäivät punaisella.

LUKUVUODEN 2026-2027 AIKATAULUJA

Kurssien suunnittelu-aikataulu

1	tammi-	tuntikehyksen määrittely, suunnittelun lähtökohtien hyväksyminen 3.2.2026
2	helmikuu	vk 6 suunnittelun käynnistäminen, yhteinen aloitus Teams-palaverissa TO 5.2.2026 klo 10.
3	helmi-maaliskuu	tuntiopettajien ehdotusten viimeinen jättöpäivä ma 23.3.2026
4	maalis-toukokuu	opinto-ohjelman viimeistely, ohjelma valmis 25.5.2026 mennessä
6	kesäkuu	Hellewi -kirjaukset tehty ja ohjelmatekstit taittovalmiit 12.6.2026 mennessä
7	heinäkuu	opinto-ohjelman taitto valmis 22.6.2026 mennessä → lähetetään painettavaksi
8	elokuu	painetun opinto-ohjelma jakelu 5.8.2026

Lukuvuoden 26-27 käynnistyminen

1	KE 5.8.2026	opinto-ohjelman jakelu
2	MA 10.8.2026	kurssi-ilmoittautuminen käynnistyy
3	MA 24.8.2026	taiteen perusopetuksen opetus käynnistyy
4	PE 4.9.2026	opettajien kokous pe 5.9.2025 klo 13, Haapajärvi
	MA 7.9.2026	musiikin yksilöopetus käynnistyy
5	MA 14.9.2026	Lukuvuosi käynnistyy kokonaisuudessaan

KURSSISUUNNITTELULOMAKKEEN TÄYTTÄMINEN

Yleistä

Kurssisuunnittelulomake on jaettu kahteen osaan: A-osaan ja B-osaan. A-osa täytetään kaikkien kurssien osalta. B-osa täytetään, mikäli kurssi **toteutetaan** osaamisperusteisesti. Lomakkeen lopussa on allekirjoitusruutu, jonka täyttävät kaikki. Kurssisuunnittelulomake toimitetaan opettajille erillisenä liitteenä.

Kurssin suunnittelu lähtee liikkeelle hyvästä ideasta eli ideoi kurssi jostakin ajankohtaisesta, perinteisestä, hyvin kysytystä tai toivotusta aiheesta. Päästä luovuutesi rohkeasti valloilleen!

Täytä kurssisuunnittelulomake edellä mainitun ideoinnin ja suunnittelun perusteella. **Lomake toivotaan täytettävän sähköisesti**, koska silloin kurssin tekstien korjaaminen ja kopiointi on vaivatonta pääsuunnittelijoille. Lisäksi käsin kirjoitetun tekstin tulkinta voi olla joskus hankalaa.

Kurssisuunnittelulomake on täytettävä em. periaatteen (A-osa/B-osa) mukaisesti ja huolellisesti. Huolellisesti täytetty lomake auttaa päävastuullisia suunnittelijoita etenemään työssään ja näin ohjelma saadaan ajoissa valmiiksi.

Kurssisuunnittelulomake on käytettävissä ilmaisella Adobe Acrobat Reader- ohjelmalla, jonka voi ladata ja asentaa osoitteesta <https://www.adobe.com/fi/acrobat/pdf-reader.html>.

Sähköisen lomakkeen yläreunassa on muutamia toimintopainikkeita, jotka helpottavat lomakkeen käsittelyä. **Tallenna** -toiminnolla voit kätevästi tallentaa lomake omalle koneellesi. Tallenna lomake omalle koneellesi uudella nimellä, jolla tunnistat sen ko. kurssin lomakkeeksi. Voit palata lomakkeeseen myös myöhemmin ja muokata sitä. **Tulosta** -toiminnolla voit tulostaa lomakkeen omalle koneellesi asennetuilla tulostimilla. **Tyhjennä** -toiminnolla voit tyhjentää kaikki lomakkeelle kirjoittamasi tiedot.

Lomake on ladattavissa omalle koneelle opiston Intrasta osoitteessa https://www.jokilatvanopisto.fi/index.php?pid=intra_ope.

Lähetä lomake sähköpostin liitetiedostona opistolle ma 23.3.2026 mennessä.

A-osa

Anna kurssille ytimekäs, hauska tai kuvaava **nimi**. Kurssin nimi on tärkeä osa markkinointia. Onnistunut nimi houkuttelee tutustumaan kurssiin tarkemmin ja parhaassa tapauksessa edistää kurssille ilmoittautumista ja sitä kautta sen toteutumista. Kurssin nimi ja opettajan nimi ovat pakollisia tietoja.

Mieti, mikä on **kurssin taso**. Onko kysymyksessä alkeis-, perus- vai jatkotason kurssi. Kielikurssien tasomäärittelyssä käytetään Eurooppalaisen kielitaidon viitekehyksen (CEFR) mukaisia taitotasoja A1-C2. Liikuntakursseissa kurssin taso määritellään teknisen vaativuuden (1-3) ja fyysisen rasittavuuden (+, ++, +++) perusteella. Kurssin tasomäärittelyn tarkemmat ohjeet ovat liitteessä 3.

Voit esittää kurssille sopivaa **kokoontumispaikkaa ja luokkatilaa**. Kokoontumispäivä ja kellonaika ovat pakollisia tietoja. Esitä mielellään myös **kurssin päivämäärät, viikkotunnit ja opetuskertojen määrä** syys- ja kevätlukukaudella. Mikäli annat viikkotunnit ja opetuskertojen määrät, lomake laskee automaattisesti tuntimäärät. Syyslukukauden opetuskertojen määrä on yleisesti ottaen 10 ja kevätlukukauden 12. Määrät toki vaihtelevat oppiaineittain.

Enimmäisopiskelijamäärän määrittäminen on pakollinen tieto. Tämä on tärkeä tieto erityisesti niillä kursseilla, joissa tila, välineet tai opiskeltava sisältö asettavat rajoituksia. Minimioiskelijamäärä on keskimäärin 8 opiskelijaa / kurssi.

Kurssikuvaus on pakollinen tieto. Kurssikuvaus viedään ohjelman näköisversioon ja kurssinhallintajärjestelmään kurssin tietoihin, jotka näkyvät myös netissä asiakkaalle. Kurssikuvaus on opiskelijalähtöinen ja sen tulisi vastata kysymykseen: Mitä opiskelijan tulisi kurssin päätyttyä minimissään osata? Kuvauksen tulee sisältää seuraavat tiedot: Kenelle kurssi on tarkoitettu? Mikä on kurssin taso? Miten kurssilla opiskellaan? Lomakkeessa kuvaukselle on varattu tilaa 800 merkillä / noin 80-90 sanalle. Painettuun ohjelmaan kuvaukselle varattu tila on rajallinen, joten lopulliseen versioon kuvausta voidaan lyhentää. Hellewiin ja nettiversioon voidaan viedä pitkä kuvaus.

Kurssikuvaus on nimen ohella tärkeä osa kurssin markkinointia. Onnistunut, kuvaava ja ytimekäs kuvaus auttaa asiakkaita hahmottamaan kurssin sisältöjä ja tavoitteita. Onnistunut kuvaus houkuttaa osallistumaan kurssille. Kuvauksessa tulisi siis aina olla kurssin tasokuvaus, tavoitteet, tarkoitus, työskentelytavat ja mahdolliset erityistiedot. Kurssikuvauksen tulisi myös olla hyvää suomen kieltä.

Opettajan tehtävä on myös huolehtia, että kurssikuvaus ja opetustoiminta kurssilla vastaavat toisiaan.

Osaamistavoitteet on pakollinen tieto. Osaamistavoitteet kuvaavat nimensä mukaisesti tavoiteltua osaamista. Osaaminen kuvataan mahdollisimman konkreettisesti. Mitä osallistuja tietää, ymmärtää tai osaa tehdä tämän kurssin suoritettuaan? Osaamistavoitteissa ei siis kerrota, mitä opettaja aikoo opettaa, vaan mitä osallistuja osaa kurssin käytyään. Nämä tavoitteet viedään myös lomakkeen B-osaan.

Näin kirjoitat osaamistavoitteita

- Aloita jokainen tavoite verbillä: Koulutuksen suoritettuaan osallistuja **osaa...**
- Kirjoita sitten tekemisen kohteen kuvaus: Mitä osataan, mikä on asiayhteys?
- Käytä vain yhtä verbiä yhdessä tavoitteessa.
- Vältä epäselviä verbejä kuten tietää, ymmärtää, oppia, huomata, tutustua, hahmottaa.
- Käytä sellaisia verbejä, joiden toteutumista pystyt arvioimaan.
- Vältä monimutkaisia lauseita. Tarvittaessa voit käyttää useampia lauseita selkeyden takaamiseksi.
- Aseta osaamistavoitteet realistisesti. Huomioi koulutuksen kuormittavuus ja ajankäyttö.
- Huomioi koulutuksen aikataulu (tuntimäärä), jonka aikana tavoitteet pitää saavuttaa.
- Vältä liian kunnianhimoisia tai yleisiä määritelmiä.
- Muotoile osaamistavoitteet arvioitaviksi ja mitattaviksi. Mistä tiedät, ovatko osallistujat saavuttaneet tavoitteet?
- Miten osaaminen osoitetaan? Liian laajoja tai suppeita tavoitteita voi olla vaikea arvioida.

Osaamistavoitteiden on aina oltava: ymmärrettävissä, saavutettavissa, mitattavissa, hyödynnettävissä.

Osaamistavoitteita kirjoitettaessa kannattaa miettiä osaamisen tapoja sekä verbejä, joilla osaamista kuvataan. Osaamisen konkretisoinnissa voivat tulla avuksi seuraavalla sivulla olevan taulukon verbit. Tutustu alla olevaan taulukkoon ja mieti, mitkä verbit sopisivat sinun kurssisi osaamistavoitteiden kuvaamiseen.

Osaamisen tasot	Opiskelija osaa
Taso 1: MUISTAMINEN	toistaa, palauttaa mieleen, kertoa, listata, määritellä, näyttää, esittää, tunnistaa
Taso 2: YMMÄRTÄMINEN	kuvata, selittää, tulkita, päätellä, muotoilla, muokata, yleistää, antaa esimerkkejä, luokitella
Taso 3: SOVELTAMINEN	soveltaa, toteuttaa, ottaa käyttöön, täydentää, suorittaa, muuttaa
Taso 4: ANALYSOIMINEN	analysoida, testata, järjestää, verrata, luokitella, jakaa
Taso 5: ARVIOIMINEN	keskustella, kommentoida, arvioida, kyseenalaistaa, kritisoida, yleistää, suhteuttaa
Taso 6: LUOMINEN	kehittää, ehdottaa, tuottaa, suunnitella, ennustaa, luoda

Osaamisen tasot ja niitä kuvaavat verbit (mukailtu Bloomin taksonomia)

Osaamistavoitteiden ja arviointikriteereiden kuvauksissa voidaan hyvin myös käyttää osata-verbiä yhdistettynä konkreettiseen verbiin (esim. osaa + leipoa). Bloomin taksonomian verbilista kuvastaa lähinnä kognitiivisia kykyjä eri tasoilla, ei sitä, mitä pitää osata tehdä käytännössä. Osaamisperusteisessa kuvauksessa yhdistyvät tiedot, taidot sekä itsenäisen suorittamisen taso.

Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on hyvä käydä läpi opiskelijoiden kanssa heti kurssin alussa riippumatta siitä, haluavatko kaikki osallistujat arvioinnin osaamisestaan vai eivät. Osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien läpikäynti opiskelijoiden kanssa vahvistaa myös opettajan ymmärrystä siitä, millaista osaamista opiskelijat hakevat ja että kurssille asetetut tavoitteet ovat oikeat ja toimivat.

Oppikirjat ja muu materiaali. Yksilöi mahdollisimman tarkasti, mikäli kurssilla käytetään jotakin tiettyä oppikirjaa sekä muu erityinen materiaali, jota kurssilla tarvitaan.

Muuta huomioitavaa sarakkeeseen voit kirjata mahdolliset materiaalimaksut ja välineet, jotka opiskelijan tulee hankkia kurssia varten. SOVI SUUNNITTELIJAN TAI REHTORIN KANSSA ETUKÄTEEN SELVÄSTI, MITEN MATERIAALIT TILATAAN JA MAKSUT PERITÄÄN. Myös tiloihin liittyvät erityisvaatimukset ja omat toiveesi kurssiin liittyen voit kirjata tähän sarakkeeseen.

B-osa

B-osa täytetään silloin, kun kurssi toteutetaan osaamisperusteisesti. Lopussa oleva allekirjoitusruutu on kaikkien täytettävä.

Kurssin laajuuden määrittely. Vapaan sivistystyön osaamisperusteisten kurssien laajuus määritellään opintopisteinä. Jatkossa kansalaisopistojen on siis ilmoitettava opintopistekurssiensa laajuus kurssitiedoissa opetustuntien ja/tai -kertojen lisäksi myös **opintopisteinä**. Laajuuden määrittelyssä on mahdollista käyttää desimaaleja. Jokilatvan opistossa opintopisteiden määrä pyritään kuitenkin ilmoittamaan kokonaislukuna.

Yhtä opintopistettä vastaa opiskelijan keskimäärin 27 tunnin työpanos, joka koostuu sekä **kurssin opetuksesta** että opiskelijan **itsenäiseen työskentelyyn keskimäärin kuluva ajasta**. Yhden opintopisteen suorittamisen vaatima työmäärä voi käytännössä vaihdella paljonkin kurssien ja opiskelijoiden valmiuksien mukaan.

Kansalaisopisto päättää itse osaamisperusteisten kurssiensa laajuudet opintopisteinä ja määrittelee niiden pohjaksi kurssien puitteissa toteutettavan opetuksen määrän sekä arvioi opiskelijan itsenäiseen

työskentelyyn keskimäärin kuluvan ajan. Tämän mitoitustyön tekee käytännössä kurssin suunnitteleva henkilö. Vakiintuneen käytännön mukaisesti yhden opetustunnin kesto kansalaisopistoissa on 45 minuuttia. Vaadittavan itsenäisen työn määrä on ilmoitettava myös kurssikuvauksessa siten, että kurssille ilmoittautuva opiskelija tietää, mitä häneltä odotetaan.

Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit. Osaamistavoitteet sarakkeeseen tuodaan A-osaan määritellyt osaamistavoitteet. Arviointikriteerit kuvaavat niitä perusteita, joilla yksittäisen tavoitteen saavuttamista arvioidaan. Arviointikriteerien avulla siis selvitetään, ovatko osaamistavoitteet täyttyneet. Yhtä tavoitetta voidaan arvioida yhdellä tai useammalla eri kriteerillä.

Esimerkki Piirakkakurssin yhdestä osaamistavoitteesta ja siihen liittyvistä arviointikriteereistä:

Osaamistavoite	Arviointikriteerit
Opiskelija osaa valmistaa erilaisia piirakkapohjia valmistusohjeen mukaisesti.	Opiskelija osaa - valita sopivat työvälineet kunkin eri piirakkapohjan valmistuksessa - varata kuhunkin piirakkapohjaan tarvittavat raaka-aineet tai puolivalmisteet - käsitellä raaka-aineita tai puolivalmisteita oikein - valmistaa taikinoita eri menetelmillä - työskennellä valmistusohjeen mukaisessa järjestyksessä - paistaa tuotteet oikeassa lämpötilassa ja oikean ajan.

Kurssin arviointi. Kurssin arvioinnissa on määriteltävä **arviointiasteikko** ja **arviointitavat** sekä annettava vielä **arvioinnin sanallinen kuvaus**, jossa voi vielä sanallisesti täsmentää kurssin arviointia.

Arviointiasteikossa lähtökohta on Hyväksytty/hylätty -arvioinnissa. Poikkeustapauksessa asteikko voi olla joku muu, esim. numeroasteikko 1-5.

Arviointitavoissa on tarjolla seitsemän erilaista arviointitapaa, joista voi valita kurssille sopivat tavat.

Osaamisperusteissa järjestelmässä arvioidaan olemassa olevaa osaamista kokonaisuutena, ei oppimisprosessia. Osaamisen arviointi kansalaisopistoissa kohdistuu pääsääntöisesti kyseessä olevassa koulutuksessa saavutettuun osaamiseen. Arviointi osaamisperusteisessa järjestelmässä perustuu arviointikriteerien mukaiseen arviointiin eli arvioidaan ainoastaan niitä asioita, jotka on arviointikriteereissä mainittu.

Osaamisperusteisella kurssilla ei useinkaan tarvitse järjestää erillistä arviointitapahtumaa, vaan arviointi perustuu opettajan tekemiin jatkuviin havaintoihin opiskelijan työskentelyä seuratessa ja lopputuloksen arvioinnissa. Mikäli kurssiin kuuluu runsaasti itsenäistä oppimista, tai opettaja ei muutoin pysty havainnoimaan työskentelyä riittävästi, voidaan arvioinnissa hyödyntää esimerkiksi portfolioa, johon opiskelija liittää näytteitä osaamisestaan ja/tai perusteluja esimerkiksi tietyn metodin tai työvälineen käyttämisestä. Opettaja voi myös varmistaa opiskelijan osaamista haastattelemalla (arviointikeskustelu).

Joillakin kursseilla voi olla tarpeellista järjestää esimerkiksi ongelmanratkaisuun liittyviä tehtäviä tai simuloituja tilanteita osaamisen osoittamiseksi. Jos kurssin tavoitteena on oppia käyttämään kirjanpito-ohjelmaa, voi olla perusteltua, että opettaja kehittää sellaisen tehtävän, jonka avulla opiskelija pystyy osoittamaan arviointikriteerien mukaisen osaamisensa. Mikäli kurssin tavoitteena on suullinen ilmaisu vieraalla kielellä, voi olla järkevää luoda simuloitu tilanne, jonka avulla suullista ilmaisua voidaan arvioida kriteerien mukaisesti. Myös teknologiaa kannattaa hyödyntää luovasti arviointia tukemassa. Lähes kaikista nykyaikaisista löytyy kamera tai ääninauhuri, jota voi käyttää apuna osaamisen näkyväksi tekemisessä.

HUOM!

Täytä kurssisuunnittelulomake huolellisesti ja toimita se opistolle sähköisenä versiona ma 23.3.2026 mennessä. Huolellisesti täytetty lomake auttaa pääsuunnittelijoita etenemään työssään.

HUOM! Voit missä tahansa suunnittelun vaiheessa pyytää epäröimättä apua, ohjeita tai tukea rehtorilta, pääsuunnittelijoilta tai opistos sihteereiltä.

Ideoi, suunnittele ja ehdota!

TYÖ- JA LOMA-AJAT LV. 2026-2027

SYYSLUKUKAUSI 2026

15 vk / 24.8.-13.12.2026

ov vk	HEINÄKUU					ELOKUU						SYYSKUU					
	27	28	29	30	31	31	32	33	34	1	2	2	3	4	5	6	
MA		6	13	20	27		3	10	17	24	31		7	14	21	28	
TI		7	14	21	28		4	11	18	25			8	15	22	29	
KE	1	8	15	22	29		5	12	19	26			9	16	23	30	
TO	2	9	16	23	30		6	13	20	27			10	17	24		
PE	3	10	17	24	31		7	14	21	28			11	18	25		
LA	4	11	18	25		1	8	15	22	29			12	19	26		
SU	5	12	19	26		2	9	16	23	30			13	20	27		

ov vk	LOKAKUU					MARRASKUU						JOULUKUU					
	6	7	8	9		9	10	11	12	13	14	14	15				
MA	40	41	42	43	44	44	45	46	47	48	49	49	50	51	52	53	
TI		5	12	19	26		2	9	16	23	30		7	14	21	28	
KE		6	13	20	27		3	10	17	24			8	15	22	29	
TO		7	14	21	28		4	11	18	25			9	16	23	30	
PE	1	8	15	22	29		5	12	19	26			10	17	24	31	
LA	2	9	16	23	30		6	13	20	27			11	18	25		
SU	3	10	17	24	31		7	14	21	28			12	19	26		
	4	11	18	25		1	8	15	22	29			13	20	27		

5..8.2026 opinto-ohjelman jakelu, 10.8.2026 ilmoittautuminen käynnistyy, 4.9.2026 opettajien kokous, vk 35 TPO käynnistyy, vk 37 musiikinopetus käynnistyy, vk 38 kaikki muut kurssit käynnistyvät

KEVÄTLUKUKAUSI 2027

21-22 vk / 11.1.-13.6.2027

ov vk	TAMMIKUU					HELMIKUU					MAALISKUU					
		1	2	3		4	5	6	7		8	9	10	11		
MA	53	1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13	
TI		4	11	18	25	1	8	15	22		1	8	15	22	29	
KE		5	12	19	26	2	9	16	23		2	9	16	23	30	
TO		6	13	20	27	3	10	17	24		3	10	17	24	31	
PE		7	14	21	28	4	11	18	25		4	11	18	25		
LA	1	8	15	22	29	5	12	19	26		5	12	19	26		
SU	2	9	16	23	30	6	13	20	27		6	13	20	27		
	3	10	17	24	31	7	14	21	28		7	14	21	28		

ov vk	HUHTIKUU					TOUKOKUU						KESÄKUU					
	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20	20	21				
MA	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	
TI		5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28	
KE		6	13	20	27		4	11	18	25			8	15	22	29	
TO		7	14	21	28		5	12	19	26			9	16	23	30	
PE	1	8	15	22	29		6	13	20	27			10	17	24		
LA	2	9	16	23	30		7	14	21	28			11	18	25		
SU	3	10	17	24		1	8	15	22	29			12	19	26		
	4	11	18	25		2	9	16	23	30			13	20	27		

Peruskoulujen kevätlukukausi käynnistyy 7.1.2027.

Lomat:

- syysloma 19.10. - 25.10.2026
- pyhäinpäivä 31.10.2026
- itsenäisyyspäivä 6.12.2026
- joululoma 14.12.2026 - 6.1.2027
- talviloma 8.3. - 14.3.2027
- pääsiäinen 26.3. - 29.3.2027
- vappu 1.5.2027
- helatorstai 6.5.2027
- äitienpäivä 9.5.2027

Työnäyttelyt:

- Haapajärvi, 04/2027 monitoimitalo
- Nivala, 30.3.-18.4.2027 Tillarigalleria
- Pyhäjärvi, 04/2027 Paavola
- Reisjärvi, 24.-25.4.2027 Kisan koulu

Kevään 2027 työnäyttelyiden ajankohdat tarkentuvat myöhemmin.

LIITE 2

LUKUVUODEN 2026-2027 TUNTIKEHYS SUUNNITTELUA VARTEN

* 25-26 toteutunut käyttö 4.2.2026

PÄÄLUOKKA	Haapajärvi			Nivala			Pyhäjärvi			Reisjärvi			Opisto yhteensä		
	26-27	* 25-26	Erotus	26-27	* 25-26	Erotus	26-27	* 25-26	Erotus	26-27	* 25-26	Erotus	26-27	* 25-26	Erotus
115 Taiteen perusopetus	240,00	237,00	3,00	210,00	219,00	-9,00	90,00	90,00	0,00	150,00	150,00	0,00	690,00	696,00	-6,00
120 Historia, yhteiskunta ja talous	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
130 Psykologia ja kasvatus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
140 Terveystieteiden opetus	20,00	15,00	5,00	20,00	12,00	8,00	20,00	16,00	4,00	0,00	0,00	0,00	60,00	43,00	17,00
145 Musiikki	1 300,00	1 337,00	-37,00	3 800,00	3 778,60	21,40	780,00	817,99	-37,99	700,00	743,16	-43,16	6 580,00	6 676,75	-96,75
150 Kielet	210,00	210,00	0,00	200,00	181,90	18,10	210,00	210,00	0,00	0,00	0,00	0,00	620,00	601,90	18,10
160 Tietotekniikka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170 Esittävä taide ja kirjallisuus	110,00	110,00	0,00	60,00	60,00	0,00	60,00	51,00	9,00	0,00	0,00	0,00	230,00	221,00	9,00
180 Kuvataide	210,00	196,20	13,80	200,00	139,00	61,00	220,00	235,00	-15,00	100,00	108,00	-8,00	730,00	678,20	51,80
190 Kädentaidot	880,00	761,00	119,00	950,00	1 006,00	-56,00	950,00	1 113,00	-163,00	550,00	560,00	-10,00	3 330,00	3 440,00	-110,00
200 Tanssi ja liikunta	800,00	811,44	-11,44	800,00	712,21	87,79	300,00	305,29	-5,29	125,00	141,07	-16,07	2 025,00	1 970,01	54,99
210 Kotitalous, maa- ja metsätalous	10,00	0,00	10,00	10,00	8,00	2,00	10,00	0,00	10,00	0,00	0,00	0,00	30,00	8,00	22,00
250 Muu koulutus	20,00	0,00	20,00	50,00	51,00	-1,00	10,00	0,00	10,00	0,00	0,00	0,00	80,00	51,00	29,00
YHT.	3 800,00	3 677,64	122,36	6 300,00	6 167,72	132,29	2 650,00	2 838,28	-188,28	1 625,00	1 702,23	-77,23	14 375,00	14 385,86	-10,86
Jäljellä	-200,00			-300,00			-150,00			-125,00			-775,00		
tot. %	105,6 %			105,0 %			106,0 %			108,3 %			105,7 %		
TA 2026	3 600,00			6 000,00			2 500,00			1 500,00			13 600,00		
SUUNNITTELUKEHYS LV. 2026-2027	3 800,00			6 300,00			2 650,00			1 625,00			14 375,00	105,7 %	

KURSSIEN TASOMÄÄRITTELY YLEISOHJEET

ALKEIS-, PERUS- JA JATKOTASON MÄÄRITTELY

Alkeiskurssin tai tason A osaamistaso:

- Yleistiedot
- Yksinkertaisten tehtävien suorittamiseksi vaadittavat perustaidot
- Työskentely tai opiskelu selkeässä toimintaympäristössä suoran valvonnan alaisena

Peruskurssin tai tason B osaamistaso:

- Työ- tai opintoalan perustiedot
- Perustaidot, joita vaaditaan tehtävien suorittamiseksi käyttäen yksinkertaisia sääntöjä ja työkaluja
- Jonkin verran itsenäisyyttä vaativa valvottu työskentely

Jatkokurssin tai tason C osaamistaso:

- Tiedot faktoista, periaatteista ja yleisistä käsitteistä
- Käytännön taidot ja soveltaminen, joita vaaditaan tehtävien suorittamiseksi ja ongelmien ratkaisemiseksi
- Itsenäinen vastuu työkalujen ja menetelmien valinnasta
- Oman toiminnan mukauttaminen olosuhteisiin

KIELIKURSSIEN TAITOTASOMÄÄRITTELY

Opiston kielikurssit sijoittuvat kielitaidon eurooppalaisen viitekehyksen taitotasolle (CEFR = Common European Framework, A1-C2). Taitotasot ohjaavat opiskelijaa oikean kurssin valinnassa. Eurooppalainen kielitaidon viitekehys on ohjeistus, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja helpottaa saavutetun kielitaidon kuvailemista ja määrittelemistä.

Kielitaidon eurooppalaisen viitekehyksen mukaiset taitotasot

ALKEISTASO

A1 Ymmärtää hitaasta ja selkeästä puheesta yksinkertaisia perustason ilmauksia, jotka liittyvät suoraan omaan elämään tai jotka koskevat välitöntä konkreettista ympäristöä. Pystyy ymmärtämään joitakin asioita helppotajuisista ja lyhyistä teksteistä. Selviää kaikkein yksinkertaisimmissa puhetilanteissa, mutta puhe on hidasta ja hyvin katkonaista ja ääntämisessä ja/tai kielen hallinnassa voi olla puutteita. Pystyy kirjoittamaan erittäin lyhyitä tekstejä, joissa on lukuisia kielellisiä puutteita.

A2 Ymmärtää selkeää ja yksinkertaistettua puhetta, joka käsittelee jokapäiväisiä ja tuttuja asioita. Ymmärtää helposti lyhyitä, yksinkertaisia tekstejä ja saa selville pääasiat jokapäiväisen elämän aihepiirejä käsittelevistä teksteistä. Selviää rutiinomaisissa yksinkertaista tiedonvaihtoa vaativissa puhetilanteissa, vaikka ääntäminen tai kielenhallinta voi olla vielä puutteellista. Pystyy kirjoittamaan suppeita, yksinkertaisia tekstejä jokapäiväisistä asioista, mutta teksti voi olla hajanaista.

PERUSTASO

B1 Ymmärtää pidempää yhtäjaksoista puhetta ja keskeisen ajatuksen monista televisio- ja radio-ohjelmista, jos aihepiiri on tuttu ja puhetempo normaali. Ymmärtää tavallisia jokapäiväisen elämän tekstejä, mutta vaativammat tekstit, joiden aihepiiri on vieras, saattavat tuottaa vaikeuksia. Selviää tavallisimmissa käytännön puhetilanteissa ja pystyy kirjoittamaan yksinkertaista, yhtenäistä tekstiä tavallisista aiheista, vaikkakin kielipolliset ja sanastolliset puutteet toisinaan vaikeuttavat ymmärtämistä.

B2 Ymmärtää normaalitempoista puhetta yleisistä aihepiireistä, mutta joitakin yksityiskohtia saattaa jäädä ymmärtämättä. Nopea puhekieli ja murteellisuudet tuottavat kuitenkin vaikeuksia. Ymmärtää vaivatta

yleisiä aihepiirejä käsitteleviä tekstejä, joskin muutamat tekstin välittämät sävyerot voivat jäädä epäselviksi. Selviää melko hyvin erilaisissa sekä virallisissa että epävirallisissa puhetilanteissa. Pystyy kirjoittamaan sekä yksityisiä että puolivirallisia tekstejä ja esittämään ajatuksiaan yhtenäisinä kokonaisuuksina.

JATKOTASO

C1 Ymmärtää kaikenlaista normaalitempoista puhetta, vaikka joskus ymmärtäminen voi vaatia ponnistelua, jos aihepiiri tai asian käsittely on vierasta. Ymmärtää rakenteellisesti ja kielellisesti monimutkaisia tekstejä ja oman aikamme kirjallisuutta. Puhuu ja kirjoittaa selkeästi ja sujuvasti erilaisista aiheista, mutta harvinaisten sanojen ja monimutkaisten lauserakenteiden käyttö saattaa kuitenkin tuottaa vaikeuksia.

C2 Ymmärtää vaikeuksista kaikenlaista puhuttua ja kirjoitettua kieltä. Ilmausten hienot sävyerot tuottavat enää harvoin vaikeuksia. Puhuu ja kirjoittaa erittäin sujuvasti tilanteeseen sopivalla tyyllillä ja pystyy ilmaisemaan hienojakin merkitysvivahteita. Kieliopin ja sanaston hallinta on varmaa lähes kaikissa tilanteissa, ja pienetkin puutteet ovat harvinaisia.

Kurssien suunnittelun, kurssin taitotasomäärittelyn ja opiskelijan arvioinnin tukena käytetään oheista eurooppalaiseen viitekehykseen pohjautuvaa kielitaidon taitotasokuvausta (A1-C2) sekä näiden pohjalta laadittua arviointikriteeristöä (liitteenä). Arviointikriteerit on kuvattu taitotasoin kielitaidon eri osa-alueille. Kriteeristön avulla opiskelijan osaamista voi arvioida taitotason, kurssin laajuuden sekä osaamistavoitteiden ja painotuksen mukaisesti.

LIIKUNTAKURSSIEN TAITOTASOMÄÄRITTELY

Jokilatvan opistossa kuntoliikuntaryhmät on jaettu teknisen vaativuuden ja fyysisen rasittavuuden mukaisesti kolmeen eri tasoon. Kunkin kuntoliikuntaryhmän vaativuus ja rasittavuus ilmoitetaan kurssikuvauksessa, jotta opiskelija voi valita omaan kuntoonsa nähden sopivan tasoisen kurssin.

KUNTOLIIKUNTARYHMIEN TASOMÄÄRITTELY

TEKNINEN VAATIVUUS

- 1 = helppo
- 2 = jonkin verran koreografisia osuuksia
- 3 = koreografisesti haastava

FYYSINEN RASITTAVUUS

- + = kevyttä / rentouttavaa
- ++ = tehokasta jumppaa
- +++ = rankkaa treeniä

Liikuntakurssien taitotasomäärittely tehdään teknisen vaativuuden ja fyysisen rasittavuuden yhdistelmänä, esim. 1+ tai 2+++.